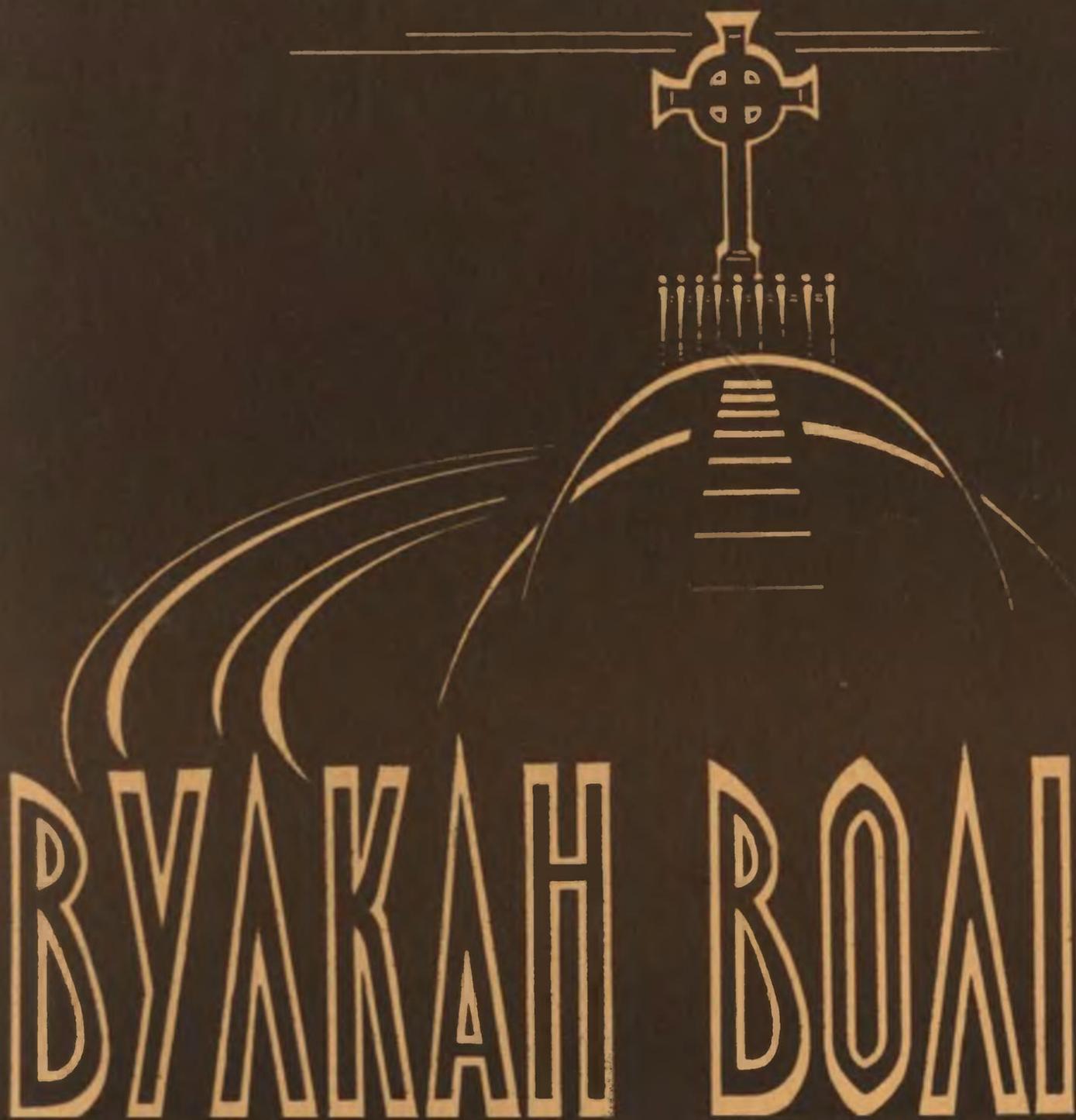

СЕРГІЙ СТОРОЖЕНКО

ВУЛКАН ВОЛІ

ВУЛКАН ВОЛІ

*Усім поневоленим Москвою народам,
у соту річницю смерти
Пророка України Тараса Шевченка,
з глибокою вірою у визволення*

присвячує

АВТОР

On the occasion of the Hundredth Anniversary of the death of Ukraine's National Poet and Prophet, Taras Shevchenko, the author, who firmly believes in the self-determination of all subjugated peoples, is pleased to dedicate this book to all nations oppressed by Muscovite imperialism.

SERHIE STOROZHENKO

Обкладинку виконав
артист-маляр **Микола Відняк**

Сергій Стороженко

ВУЛКАН ВОЛІ

(Роздуми і сентенції)

Торонто

1961

SERHIE STOROZHENKO

THE VOLCANO OF FREEDOM

Toronto

1961

Printed by KIEV PRINTERS LIMITED, 686 Richmond St. W., Toronto, Ont.

Нам тільки сакля очі коле:
Чого вона стоїть у вас,
Не нами дана...

Т. Шевченко "Кавказ"

... Возвеличу
Малых отих рабів німних!
Я на сторожі коло їх
Поставлю слово...

Т. Шевченко "Подражаніє
Пі псалму"

I.

Вулкан Волі там, де Канів,
Сто вже років тліє...
Тож і кат, що на престолі,
Погасить не сміє.

Вік у тій Горі Чернечій
Накипіле криє...
Пекло ж те в брехливім "раю"
Пеклом він ізмиє!

Ще не полум'ям палає, —
Міццю радіює,
І сліпий негасну силу,
Хоч не бачить — чує!

Заторкає і байдужих,
Нерви їм ворушить...
Та проймає й тих, без серця,
Скам'янілі душі...

Дрож кати вже відчувають
(Знак це остороги!)...
Та хіба ж самі завернуть
З хибної дороги?!

Знає — терен вулканічний
І сусідам знаний...
А нахабно вічно лізе,
Славою вже п'яний.

Як московську над народом
Стерпіти наругу?!
Знесли ж ми "тюрму народів", —
Збудував він другу!

На чуже москаль був ласий —
Чи то землі, поле...
Спершу ж “зуби заговорить”...
Знане це відколи!

“Сакля” все чужа десь тягне,
Де “липке” й кортяче,
І туди хіба б не зваживсь,
Де кипить кипляче.

“Реформує” Україну
На свою подобу, —
У новім ярмі ганяє,
Як орач худобу.

Не своє узявсь чужими
Засівать руками,
Ще й могили ті рівняє,
Зріднені з віками.

Так у займах аж до цеї
Він дійшов могили,
Щоб вулкан той розорати...
Та не стало сили.

Край могили сто вже років
Ходить, заглядає,
Та ж його від себе сила
Гонить, відкидає...

II.

Він не з тих, щоб — поступитись...
Попадає, зайда, в лют, —
Ката кличе тим упитись,
Що такі з досади п'ють.

Світ від "водки" їм — солодкий,
Ще ж показано й нове:
Хай того ще вип'ють лиха,
Що ладом "совєтським" зве.

З трунку того дух Грізного,
Катерини й Цар-Петра
Відіззався — й кат прорвавсь
Впрост до їхнього відра.

Так і досі п'ють за душі
“Упокоєних рабів”, —
Щоб дух їхній світ підбити
Далі й далі твердо вів!

Це ж “разбойнічки” народні,
Ті — з казок, із давнини,
Вже допалися до “трону”:
Лад “новий” дали вони.

Косоокий хитрий Ленін
Усього наобіцяв,
Як бувало ж хто не вірив,
То “чекістам” тих віддав.

А скажений лютий Сталін
Сповнив чашу горя вщерть:
Він мільйонам в Україні
Заподіяв муки й смерть.

“Серп і молот” смерть і голод
Навели на бідний люд,
Ще й на мудрих, що повстали
Проти цих страшних облуд.

Та — що катові учені?..
Він погнавсь і на село,
Що вже лиха так зазнало,
Смілий бій із ним звело.

Стільки люду знищив, Ірод...
Та й йому прийшов ось край:
Смерть катюгу присмирила —
Віддала в чортячий рай.

А тепер там безголовить
“На всі заставки” Хрущов,
Повну втіху, як то й інші,
Теж у “водці” він знайшов...

Чи, гадаєте, — немає
Там “славетньої” “Че-Ка”?
Чи обходяться щасливці
Без советського шинка?

Ні, усе там є — й “заслони”,
Хоч Венеру обстріляв
Теж Хрущов, а вже от Місяць —
То “советським” ніби став!..

“Бороду ж обстригти” в Маркса
Не насміливсь, він — “твердий”...
Та увагу цим підданців
Відвертає від біди.

Тож вина за суховії,
За негоду й Казахстан
На “хахлів”, тих “менших”, спала,
Щоб спасти московський стан.

Так веде і в Україні,
Як колись давніше лях,
Він політику жорстоку,
Щоб на всіх нагнати страх.

І московським в Україні
Молодь споюють “кваском”,
Щоб то інших не шукала, —
Їхнім далі йшла шляхом.

Цар той квасу і комедій
Звик і правду брать на сміх,
Тож навчає покоління
При дзеркалах лиш кривих.

Зміст навчань в союзних школах
Там москаль до того звів,
Щоб то світ — у різних мовах
Мав доволі брехунів.

Що там молодь... Люд весь, маси
На припоні взявсь тримать,
Щоб те царство, хоч крутійством,
Від упадку рятувать.

Притупився в п'янім стані
Москалеві хижий зір,
Світ — спустошив, і не кожний
Бачить він Шевченків твір.

Про “Суботів” він не знає,
Мабуть, і не чув про “Льох”,
З-п'яна бачить і Богдана,
Що вже вріс в московський мох.

Про “воз'єднання” торочить
(Воду в ступі всі товчуть!),
Україні ж рани й муки
І кривавлять і печуть.

П'яний лізе їй у душу...
Стільки їй зробив добра,
Що — німіє в неї мова,
Поки йде московська гра.

Тож і в Каневі — не дивно! —
Сповіща московський текст
Про могилу... українцям —
Меншевартости комплекс!

Смітить нам нахабно мову,
І думки, і в душу бруд
Засіває матюками, —
Опоганює наш люд!

Хочучи навчить нас “гегать” —
Букву “г” нам скасував,
Щоб наблизити... насправді ж
“Щиру дружбу” показав.

Та в наш вік — усім є рівність,
Гине теж імперій міт,
Тож і тим, хто в “старші” пнеться,
Є лиш титул — паразит!

Тож, такий от титул мавши,
Що то б “старший” мав робить? —
Бридить дітям маму й тата,
Брата з братом посварить!

III.

Дзьобав серце Прометея
Скутого страшний орел,
Так москаль — і Україну:
П’є кривцю з її джерел.

Чи за час царя Грізного,
Розпинателя Петра,
Чи за всіх нових тиранів —
Найогидніша пора?

Царства гніту — перше й друге —
Повні “славою” царів,
Воювали, кров ілляли,
Щоб гасить народній гнів.

А загін нових тиранів
У советський віз запряг
Нації старі й ганяє
По пустелях без доріг.

Їде віз отой “советський”
І на цілий світ рипить,
Поганяйлів цілі хмари,
Той, що тягне, — він мовчить.

Не дожив той Маркс до часу,
Як почавсь експеримент, —
Вирвав бороду б у себе,
Що впустив один момент:

Раб без власности — не хоче
Добровільно працювать...
Мов осла — заманюй сіном...
Словом — треба поганяць!

Знав чудово ж слово “стимул”:
Ех, тепер: “коли б” та “щоб”...
І струнка... та через власність
Дістає наука “в лоб”!..

А про “ордени” почувши,
Той дурний паліятив,
Маркса дух, либонь, аж плаче, —
Не того ж бо він хотів.

Маркс хоч жид, але німецький, —
Про “дубінушку” не знав
(Це про пісню) і “дубінку”:
Нею цар рабів карав.

Тож москаль уже й за Марксом
Тих колоній наробив:
Трохи з білих, трохи з жовтих —
Світовий рекорд побив!

Як сміється мурин, зуби
Справді весело блищать,
А “в смішку” “советський” рідко
Може зуби показати.

А сміється — зціпить зуби,
Як попав під об’єктив, —
І стає тут перед нами...
Психостенії мотив.

Сонце сходить і заходить
Над тюрмою в москаля,
Він же сам собі доводить,
Що його це вся земля.

Більш рабів ніж половина
У відновленій тюрмі
“За нагай” лише москвинна
Робить вліті і взимі.

Орють, сіють та й гарують,
Ще й для пана жниво жнуть,
Тіло й душу офірують,
Як і з дому їх женуть.

Ті, з колоній африканських,
Щасливіший мають стан,
Бо пани їх не вигонять
Ні в Сибір, ні в Казахстан.

В ім'я всього — й несвятого —
Що несе Москви печать,
Це — для діла, для самого:
“Делать, слушать і молчать!..”

IV.

Лине скарга України
До самого Бога:
Чом скупа дана їй доля,
Ще й панами вбога?..

Бож коли комусь господар
Має ще й служити,
То вже б хай хоча такому,
Що хоч вміє жити!

Став би хтось, що в африканців,
Паном України,
То здала б ще краще іспит
За ті всі країни.

Та цей натяк москалеві —
Як вода із гуски...
Треба міцно дати по лапах,
Твердо мовить: “Дзуськи!”

Та й Історія, нівроку,
Шлях йому вже стеле —
Хай ще вдома сам там вип’є,
Ним налитий келех...

Можна вбрати й Україну
У московські міти
Та Москву навчати ними,
Як під “старшим” жити!

Справді ж бо — москвин найменший
Між трьома братами
(В очі Леніна погляньте,
Хто не згідний з нами).

Обернути другим боком
Тую ніби “злуку”, —
Отоді б відчув “братушек”
“Опікунчу” руку!

“Кремль” тоді не був би центром,
А Свята Софія:
Променів би тоді Київ —
Добре б зерно сів.

І москаль тоді б оговтавсь,
Цих заживши ліків,
Відучився і покинув
Звички ниці й дикі.

І пішов би від сусіда
Цей сусід нахабний —
Свого хліба доробляти:
Хай пасок не слабне!

То й тепер вітри сприяли б
З муринського краю
Справедливість розсівати
У пекельнім “раю”.

Із сійби вже й волі жниво
Мусіло б настати, —
То й не треба б пекла пеклом
З “раю” випікати...

Як забавитесь в Маркса
Другого піввіку,
Гей, москвини, попадете
Під чужу опіку!

Отоді б то ви дістали
Школу знамениту:
Був би мус — не інших вдачу,
А свою змінити!

А то — власні привілеї
Від себе відняти,
Щоб суспільством безклясовим
Ніби “козиряти”.

Отоді б не накидали
Всім московську мову,
Рідну ж мову — зрозуміли б —
Брати за основу!..

За основу волі, правди
І братерства люду,
Бож за це віддано стільки
Серця, крові й труду!

Аж тоді б ще хтось повірив
У московську щирість,
Бо без діл тих пропаганда —
То огидна сірість.

З тих людей, що в правду вірять,
То нікчемні глузи:
Раз одуриш — не повір'ять
В жодні вже “союзи”.

Чи unikнув би москалик
Над собою суду:
За що знищив він мільйони
України люду?

Хитрий той москаль ще може
Дочекатись часу,
Що штовхне хтось із Китаю
Жовту хмару-масу.

Джінгіз-хан новий як прийде,
То — немає ради:
Із Сибіру й над Москвою
Сараною сяде.

Отоді москаль-зазнайка
Істину ту визнає,
Що в країнах, ним обдертих,
Друзів він не має.

Теж пізнає: він стріляє,
Бог же кулі носить,
І з вітрами все на рани
Ліки він приносить.

Бо вітри вже африканські
Віють і в Лондоні,
Засягають Горб Оттавський,
Чуть і в Вашингтоні.

На Збір Націй ті народи
Вабить волі спрага,
Там над білими небілих
Є вже й перевага.

Навіть чорні, менш моторні,
Вільними вже стали
(Не з зубів Москви лихої
Волю виривали!).

Таж Москва, бач, не воює, —
Тільки “визволяє”...
Це вже “звільнені” народи,
Що вона їх має!

І народи так їй вдячні,
Лад той вихваляють,
На захоплення, подяку
Просто — слів не мають!

V.

При великій шахівниці
У гучнім Нью-Йорку
Сіли грати дипломати
З пальцями при корку,

(Бо як виграють цим разом,
То й зап'ють шампаном...
Чи ж не радість почуватись
Не рабом, а паном?!).

Білий він чи кольоровий,
А тримає гідно
Честь народу перед світом —
Сміло і свobodно.

Та не мають там свободи
Говорить за себе
Лиш народи “підсоветські”
Про свої потреби.

Там посли й від України,
Мов ляльки — безмовні...
Україну ж “старший” дав їм
“Представляти” зовні.

Та опудала — чи ж сміють
Інше щось казати?
“Україна, — кажуть, — вільна!” —
Навчені брехати.

Зажадала Україні
Аж Канада волі,
Бо Москва від світу криє
Її муки й болі.

Це не змовчав людожерам
За катюжство й зради
Дифенбейкер наш завзятий,
Наш прем'єр Канади!

Ледь там вирветься нечута
Українська мова...
Чисту звуком присипає
Вже Москви полова.

Виділяти чисте зерно
Мусим від полови,
Терен в душах прочищати
Для своєї мови.

Таж Шевченкове це слово,
Наша мова рідна, —
І в тюрмі душа із нею
Чується свобідна!

Тут віщують нам, за морем,
Дні ясні, воскресні:
Якщо всі ми сили злучим,
Прийдуть і небесні,

Щоб дати змогу Україні
Вибороть народу
Свою правду, власну волю
Від роду до роду!

І тоді Вулкана Волі
Стане наглий вибух, —
Скине він неволі камінь,
Наче трактор скибу,

І вітри погідні, теплі
Звіють дим і попіл...
І нова веселка встане
По новій потопі!

Гей, покотиться по світу
Громовий відлунок!..
Заохотим героїчних
Приспішить рятунок:

Україні — першій жертві —
Різним “сателітам”,..
Що в розбійних бувши лапах,
Ждуть рятунку світа.

Чину хочем? — Геть причину,
Що сумління глушить!
Вибить клин лиш можна клином,
Де гніт тисне й душить.

Це безправство — царство “русских”
Розділити треба,
Щоб московські шовіністи
Не тягли до себе —

Україну і Камчатку,
І Кавказ бунтарний
Та всіх інших в сателіти —
У “колхоз” отарний!

Хоч статистика “советська”
Балянсує вислід,
Та не все іде в усьому
По “старшого” мислі.

Хай недоляшків, фольксдойчів,
Маса “недоросів”
“Перейшла в російську групу”,
Отже, більш ніж досі, —

Та з перевертнів користи
Стільки будуть мати,
Що брудних гієн тих числа
Будуть відіймати —

Від “колонок” статистичних,
Що фальшиво гнались:
Меншин числа перегнати,
Щоб уже — скорялись...

Хай освітяться, нарешті,
Занімілі села,
Дочекається потіхи
Людність невесела!

Геть імперію російську
Та облудні гасла!
Запалімо смолоскипи,
Де вже воля згасла!

Хижий міт про “зону русскіх”
Випекти залізом:
Відучити слід “братушек”
На нас зиркать зизом!..

Кожний нарід жить не хоче
Під чиїмсь водійством,
Бо в “імперіях”, “союзах”
Влада — лиходійство!

Україна ж тої влади
Від сусід зазнала...
Щиро вірила, та “дружба” —
Зрадою ставала...

Хай же далі попеліють
Всі стовпи імперій...
Відчиняються народам
Це до волі — двері...

За пророцтвом це Тараса
Так москаль кривавий
Нас приспав, як нерозумних, —
Для своєї “слави”.

Та в нас твердне постанова —
Волі не проспати,
І, аж поки люд в оковах,
Світу спать не дати!

**Великдень, Шевченківського 1961 року
Торонто, Канада**

